

До євреїв

¹ Почасту і всяково промовляючи здавна Бог до батьків через пророків, ² в останні сі дні глаголав до нас через Сина, котрого настановив наслідником усього, котрим і віки створив. ³ Сей, будучи сяєвом слави і обра-аом особи Його, і двигаючи все словом сили своєї, зробивши собою очищенне гріхів наших, осівсь по правиці величчя на вишинах, ⁴ Стільки луччній будучи від ангелів, скільки славніше над їх наслідував імя. ⁵ Кому бо рече коли з ангелів: Син мій еси Ти, я сьогодні родив Тебе? і знов: Я буду Йому Отцем, а Він буде мені Сином? ⁶ Коли ж знов уводить Перворідня у вселенну, глаголе: І нехай поклонять ся Йому всі ангели Божі. ⁷ І до ангелів же глаголе: Що творить духи ангелами своїми, а поломе огня слугами своїми. ⁸ Про Сина ж; Престол Твій, Боже, по вік вічний, палиця правоти - палиця царювання Твого. ⁹ Полюбив еси правду, і зненавидів беззаконне; за се помазав тебе, Боже, Бог твій єлеем радости більш спільників Твоїх. ¹⁰ І (знов): У почині Ти, Господи, землю оснував еси, і небеса - діло рук Твоїх. ¹¹ Вони зникнуть. Ти ж пробуваєш, і всі, як шати зветшають, ¹² і як одєжину згорнеш їх, і перемінять ся; Ти ж той же самий еси, і літа Твої не скінчать ся. ¹³ Кому ж із ангелів сказав коли: Сиди по правиці в мене, доки положу ворогів Твоїх підніжком ніг Твоїх? ¹⁴ Чи не всі ж вони служебні духи, посилаєм! на служенне про тих, що хочуть наслідувати спасенне?

2

¹Тим подобає нам більше вважати на те, що чували,

щоб иноді не відпасти. ² Бо коли промовлене ангелам слово було певне, і всякий переступ і непослух прийняв праведну відплату, ³ то як нам утекти, що недбали про таке велике спасення? котре, почавши проповідувати ся через Господа, від тих що чули, нам стверджене, ⁴ як свідкував Бог ознаками і чудесами, і всякими силами, і роздаванням Духа святаго, по своїй волі. ⁵ Не ангелам бо покорив вселенну грядущу, про котру глаголемо; ⁶ засвідкував же хтось десь, глаголючи: Що таке чоловік, що памятаеш його, або син чоловічий, що одвідуеш його? ⁷ Умалив еси його малим чим од ангелів; славою і честю вінчав еси його, і поставив еси його над ділами рук Твоїх; ⁸ все покорив еси під ноги його. А впокоривши йому все, нічого не оставив непокореним йому. Тепер же ще не бачимо, щоб усе було йому впокорене, ⁹ а бачимо Ісуса, малим чим умаленого від ангелів, за муку смерти увінчаного славою й честю, щоб благодаттю Божою за всіх пожив смерти. ¹⁰ Подобало бо Тому, про кого все і ким усе, що привів многих синів у славу, починателя спасення їх страданнями звершити. ¹¹ Бо й хто освячує і хто освячується, від Одного всі; з сієї то причини не соромить ся братами звати їх, ¹² глаголючи: Звіщу імя Твое браттю моему, посеред церкви сьшвати му хвалу Тобі. ¹³ І знов: Надіяти мусь на Него. І знов: Ось я і діти, що дав мені Бог. ¹⁴ Коли ж діти стали ся спільниками тіла і кровя, і Він тав само спільником їх, щоб смертю знищити того, що має державу смерти, се єсть диявола, ¹⁵ і визволити тих, що з страху смерти через усе життв підневолені були рабству. ¹⁶ Справді бо не ангелів приймав, а насінне Авраамове приймав. ¹⁷ Звідсіля мусів у всьому подобитись братам, щоб бути милосердним і вірним архиереєм

у Божому, щоб очистити гріхи людів. ¹⁸ У чому бо сам пострадав, спокушуваний бувши, може і тим, що спокушують ся, допомогти.

3

¹ Тим же, братте сьвяте, поклику небесного спільники, вважайте на Посланика і Сьвятителя визнання нашого, на Христа Ісуса. ² Вірен Він Тому, хто настановив Його, як і Мойсей у всьому домі Його: ³ більшої бо слави Сей над Мойсея сподобив ся, скільки більшу честь мав, ніж будинок, той, хто вбудував його. ⁴ Всякий бо будинок буде хтось, а хто все збудував, се Бог. ⁵ І Мойсей же вірен у всьому домі Його, яко слуга, на сьвідченне тому, що мало глаголатись; ⁶ Христос же, яко Син, в домі Його, котрого дім ми, коли свободу і похвалу надії аж до кінця твердо держати мем. ⁷ Тим же (яко ж глаголе Дух сьвятий): Сььогодні, як голос мій почуєте, ⁸ не закаменяйте серцець ваших, як в прогніванню, в день спокуси в пу-стині, ⁹ де спокутували мене батьки ваші, досьвідчалиєь про мене, й виділи діла мої сорок років. ¹⁰ За се прогнівивсь я на рід той і сказав: Завсіди заблуджують серцем, і не пізнали вони доріг моїх; ¹¹ так що поклявсь я в гніві моім: Чи (коли) ввійдуть вони в відпочинок мій. ¹² Остерігайтесь, братте, щоб не було в кого з вас серце лукаве і невірне, та не відступило від Бога живого. ¹³ А вговорюйте один одного щодня, доки сьгодні зоветь ся, щоб не став которий з вас запеклим через підступ гріха. ¹⁴ Бо ми стали ся спільниками Христовими, коли тільки початок істнування до кінця твердо додержимо. ¹⁵ Коли (нам) глаголеть ся: “Сьгодні, коли почуєте голос Його, не закаменяйте серцець ваших, як у

прогніванню”. ¹⁶ Деякі бо, чувши, прогнівали (Бога), тільки ж не всі, що вийшли з Єгипту з Мойсейом. ¹⁷ На кого ж Він гнівив ся сорок років? Чи не на тих, що грішили, котрих кости полягли в пустині? ¹⁸ Кому ж Він кляв ся, що не ввійдуть у упокій Його, коли не неслухняним? ¹⁹ І бачимо, що не змогли ввійти за невірство.

4

¹ Біймо ся ж оце, щоб, коли застаєть ся обітниця ввійти в покій Його, не явив ся хто з вас опізнившись. ² Бо й нам благовіствовано, як і тим, тільки не було користне їм слово проповіді, не зєднавшись з вірою тих, що слухали Його. ³ Входимо бо в відпочинок ми, що увірували, яко ж рече: “Так що покляв ся я в гніві моім, що не ввійдуть в відпочинок мій,” хоч діла від настання єввіту скінчені. ⁴ Рече бо десь про семий день так: “І відпочив Бог дня семого від усіх діл своїх.” ⁵ І в сьому (місці) знов: “Чи коли ввійдуть у відпочинок мій.” ⁶ Коли ж оставляєть ся, щоб деякі ввійшли в него, а котрим перше благовіствовано, не ввійшли за непослух; ⁷ то знов означає якийсь день, “сьогодні” глаголючи в Давиді, по стільких літах, яко ж було сказано: “Сьогодні, як почувте голос Ного, не закамняйте сердець ваших.” ⁸ Бо коли б Ісус тих упокоїв, не говорив би про инший день після того. ⁹ Оце ж оставлено ще суботованне людям божпм. ¹⁰ Хто бо ввійшов у відпочинок Його, той відпочив от діл своїх, яко ж од своїх Бог. ¹¹ Стараймо ся ж увійти в той відпочинок, щоб хто не впав тим же робом у нсдовірство. ¹² Живе бо слово Боже і дійственне, і гостріше всякого обоюдного меча, і проходить аж до розділення душі і духа, членів і мозків, і розсуджує

помишлення і думки серця. ¹³ І нема творпва невідомого перед Ним; усе ж наге і явне перед очима Його, про кого наше слово. ¹⁴ Маючи ж Архиерея великого, що пройшов небеса, Ісуса Сина Божого, держімось визнання. ¹⁵ Не маємо бо архиерея, що не міг би боліти серцем у немощах наших, а такого, що дізнав усякої спокуси по подобию, окрім гріха. ¹⁶ Приступаймо ж з одвагою до престола благодати, щоб прийняти милость і знайти благодать на поміч зачасу.

5

¹ Всякий бо архиерей, із людей узятий, для людей поставляєть ся на служенне у тому, що Боже, щоб приносив дари і жертви за гріхи, ² котрий би міг боліти серцем за нетямущих і заблуджених, бо й сам обложений немощю, ³ і ради того мусить, як за людей, так за себе приносити за гріхи. ⁴ І ніхто сам по собі не приймає чести, а хто покликаний од Бога, яко ж і Аарон. ⁵ Так і Христос не сам себе прославив бути архиереєм, а Тот, хто глаголав до Нього: “Син мій еси Ти, я сьогодні породив Тебе.” ⁶ Яко ж і инде глаголе: “Ти еси священик по вік по чину Мелхиседековому.” ⁷ Котрий за днів тіла свого приносив молитви і бланя до Того, хто міг спасти Його від смерти, з великим голосіннем і слізм, і почуто Його за страх (Його перед Богом). ⁸ Хоч і Син Він був, тільки ж навчивсь послуху через те, що терпів, ⁹ і, звершившись, ставсь усім, що слухають Його, причиною спасення вічного, ¹⁰ і названий від Бога архиереєм по чину Мелхиседековому. ¹¹ Про котрого маємо велике слово, та важко його висловити; тому що ви немочні

стали слухом: ¹² Бо коди вам годилось би бути учителями задля (часу), знов треба, щоб вас учено первих початків словес Божих, і стались такими, котрим треба молока, а не кріпкої пищі. ¹³ Усякий бо, що вживав (саме) молоко, (ще) несвідомий у слові правди, бо він малоліток. ¹⁴ Звершеним же тверда пища, маючим чувства вправлені довгою наукою до розсуджування добра і зла.

6

¹ Тим же, зоставивши печатки Христового слова, ідімо до звершення, не кладучи знов основин покаяння од мертвих діл і віри в Бога, ² науки хрещення, і положення рук, і воскресення мертвих, і суду вічного. ³ І се зробимо, коли Бог дозволить. ⁴ Немоżliве бо тих, що раз уже просьвітились, і вкусили дара небесного, і стали причастниками Духа сьвятого, ⁵ і вкусили доброго слова Божого і сили грядущого віка, ⁶ та й відпали, знов обновляти покаяннем, удруге розпинаючих у собі Сина Божого та зневажаючих Його. ⁷ Земля бо, що пе падаючий часто на неї дощ, і родить билину, потрібну тим, хто її садить, приймає благословенне від Бога. ⁸ а котра приносить терни та бодяки, непотрібна і близька прокляття, котрої кінець на спаленне. ⁹ Ми ж надіємось по вас, любі, луччого і ближчого до спасення, хоч і говоримо так. ¹⁰ Не єсть бо Бог несправеден, щоб забути діло ваше і труд любови, що показали ви в імя Його, послугувавши і послугуючи сьвятим. ¹¹ Бажаємо ж, щоб кожен з вас являв таке саме старанне про тверду надію аж до кінця, ¹² щоб не були ви ліниві, а послідователі тих, що наслідують обітниці вірою і довготерпіннем. ¹³ Обітуючи бо

Аврааму Бог, яко ж бо нікого не мав більшого, щоб клястись, кляв ся собою, ¹⁴ глаголючи: “Істинно благословляючи благословлю тебе, і множуючи множу тебе.” ¹⁵ І так, будши довготерпилів, одержав обітницю. ¹⁶ Люде бо більшим кленуть ся, і всякої суперечки між ними кінець на ствердження, - клятьба. ¹⁷ У тому ж, хотівши Бог більше показати наслідникам обітниці незмінність ради своєї, посередникував клятьбою, ¹⁸ щоб двома речами незмінними (в котрих не можна обманити Богу) мали кріпке втішенне ми, що прибігаємо (до Нього) прийняти надію, що лежить перед нами, ¹⁹ котру маємо, яко якор душі, тверду і певну, і входить вона у саму середину за завісою, ²⁰ куди предтеча про нас увійшов Ісус, по чину Мелхиседековому, ставшись Архиереєм по вік.

7

¹ Сей бо Мелхиседек, цар Салимський, священник Бога вишнього, що зустрів Авраама, як вертався він з повоїща царів, і благословив його; ² котрому й десятину з усього відділив Авраам (перше ж оце перекладом зветь ся цар правди, а потім і цар Салимський, чи то цар впокою), ³ без батька, без матери, без родоводу; ні почину днів, ні кінця життя немаючи, уподоблений же Сину Божому, пробував священником вічно. ⁴ Дивіте ся ж, який великий той, кому і десятину дав Авраам патріярх із вибраного. ⁵ Тай ті із синів Левіїних, що приймають сьвященство, мають заповідь брати десятину з народу по закону, се єсть із браття свого, хоч і з чересел Авраамових вийшло воно. ⁶ Той же, хто не виводить роду свого від них, узяв десятину з Авраама, і маючого обітницю благословив. ⁷ Без усякого ж

перечення менше від більшого благословляєть ся. ⁸ І тут беруть десятини люде, що мруть, а там - той, про кого свідчить ся, що він живе. ⁹ І, щоб так сказати, через Авраама взята десятина і з Левія, що бере десятини. ¹⁰ Ще бо в череслах отецьких був, як зустрів його Мелхиседек. ¹¹ Коли ж звершенне було через Левійське сьвященствб (бо під ним люде озаконені стались), то яка ж іще потреба иншому встати сьвященикові по чину Мелхиседековому, а не по чину Аароновому звати ся? ¹² Коли бо переменяеть ся сьвященство, мусить конче і переміна закону бути. ¹³ Про Кого бо се говорить ся, з иншого колїна був, з котрого ніхто не приступав до жертівні. ¹⁴ Явно бо, що з колїна Юдового вийшов Господь наш, а про се колїно Мойсей об сьвященстві нічого не сказав. ¹⁵ І більше ще явно, що по подобію Мелхиседековому встав инший сьвященик, ¹⁶ котрий не по закону заповіді тілесної постав, а по силі життя незотлінного. ¹⁷ Сьвідкув бо: “Що Ти еси сьвященик по вік по чину Мелхиседековому.” ¹⁸ Стало ся ж знищенне попередньої заповіді за її неміць і невжиточність. ¹⁹ Нічого бо не звершив закон, а приведенне лучче впованне, котрим наближуємось до Бога. ²⁰ І на скілько воно не без клятьби, ²¹ (ті бо сьвященики без клятьби ставали, а Сей з клятьбою через Того, хто глаголав до Него. “Кляв ся Господь, і не розкавав ся: Ти еси сьвященик по вік, по чину Мелхиседековому”) ²² на стілько луччого завіту став ся порукою Ісус. ²³ І більш їх було сьвящениками, бо смерть боронила їм пробувати; ²⁴ сей же, через те, що пробував по вік, непереходяче має сьвященство ²⁵ Тимже і спасти може до кінця приходящих через Нього до Бога, будучи вічно жив, щоб посередникувати за них. ²⁶ Такого бо

нам подобало (мати) Архиерея, преподобного, безвинного, непорочного, відлученого від грішників і вищого небес, ²⁷ котрий не має по всі дні нужди, як архиереї, перше за свої гріхи жертви приносити, а потім за дюдські: се бо зробив разом, себе принісши. ²⁸ Закон бо людей поставляв архиереями, маючих немочі, слово ж клятьби, що послі закону, Сина на віки звершеного.

8

¹ Голова ж сказаного - Такого маємо Архиерея, що сів по правиці престола величчя на небесах, ² служителя святині і шкіні істинної, котру поставив Господь, а не чоловік. ³ Всякий бо архиерей поставляєть ся, щоб приносити дари і жертви; тим треба й Сьому що мати, щоб принести. ⁴ Бо коли б Він був на землі, не був би священником, (де) в священники, що приносять по закону дари, ⁵ котрі служать образу і тїні небесного, яко ж глаголано Мойсейові, як хотїв зробити шкіню. “Гледи бо”, рече, “зроби все по взору, показаному тобі на горі.” ⁶ Тепер же (Христос) лучче знярядив служенне, на скілько Від посередник луччого завіту, котрий на луччих обітницях узаконив ся. ⁷ Бо коли б первий той був без пороку, не шукалось би місця другому. ⁸ Докоряючи бо їх глаголе: “Ось ідуть дні, глаголе Господь, і зроблю з домом Ізраїлевим і з домом Юдовим завіт новий, ⁹ не по завіту, що вробив я з отцями вашими, того дня, як узяв я їх за руку, щоб вивести їх із землі Єгипецької: бо вони не пробували в завіті моїм, і я занедбав їх, глаголе Господь. ¹⁰ Тим се завіт, котрий: зроблю дому Ізраїлевому по тих днях, глаголе Господь: Давши закони мої в думку їх, і на серцях їх напишу їх, і буду їм Бог, а вони будуть мені народ. ¹¹ І не

вчити ме кожен ближнього свого, і кожен брата свого, говорячи: Познай Господа; бо всі знати муть мене від малого та й до великого між ними. ¹² Тим що милостив буду на неправди їх, і гріхів їх і беззаконий їх не згадувати му більше.” ¹³ А що глаголе: “новий”, то обветшив первого; що ж обветшало і зстарілось, те близьке зотління.

9

¹ Мала ж і перва скиня установи служби, і сьвятиню людську. ² Споруджено бо перву скиню, а в ній сьвітильник і стіл і предложенне хлібів, котра зветь ся: Сьвята. ³ За другою ж завісою скина, що звана: Сьвятая Сьвятих; ⁴ мала вона золоту кадильницю і ковчег завіта, окований усюди золотом, а в ньому посудина золота з манною, і жезло Ааронове зацьвівше, і скрижалі завіта, ⁵ а над ним херувими слави, отїнюючі ублагальню. Про се не слід мені говорити порізно. ⁶ Як же се так устроено, то в перву скиню завсіди входили сьвященники, правлячи служби; ⁷ у другу ж раз у рік сам архиерей, не без крові, котру приносить за себе і за людські провини. ⁸ Сим ясує Дух сьвятий, що дорога у сьвятиню ще не явилась, доки перва скиня стоїть. ⁹ Котра єсть образ часу настоящего, в котрому приносять ся і дари і жертви, що не можуть звершити по совісті того, хто служить, ¹⁰ а були тільки в їжах і напитках, та у всяких обливаннях і установах тіла, накинуті аж до часу направи. ¹¹ Хрїстос же, прийшовши яко Архиерей грядущих благ, із більшою і звершеніщою скинею, нерукотвореною, се єсть не такого будування, ¹² ані з кровю козлиною, ні телячою, а своєю кровю, увійшов раз у сьвятиню, знайшовши вічне відкупленне. ¹³ Бо коли кров

волова та козина і попід з яловиці, окроплюючи осквернених, освячує на тілесну чистоту; ¹⁴ то скільки більше кров Христа, що Духом вічним приніс себе непорочного Богу, очистить совість вашу від мертвих діл, щоб служити Богу живому? ¹⁵ І задля того Він посередник нового завіту, щоб, як станеться смерть, на одкуплення переступів, що (були) у першому завіті, прийняли покликані обітницю вічного насліддя. ¹⁶ Де бо єсть завіт, там мусить прийти й смерть завітуючого. ¹⁷ Завіт бо після мертвих має силу: яко ж бо нічого не стоїть, доки жив завітуючий. ¹⁸ Тим же й первий не був освячений без крові. ¹⁹ Як вирік бо Мойсей всяку заповідь по закону всім людям, то взявши крові телячої та козлиної з водою та червоної вовни та гисопу, покропив і саму книгу і весь народ, ²⁰ глаголючи: “Се кров завіту, котрий завітував вам Бог.” ²¹ І скиню і весь посуд служебний кровю так само покропив. ²² А мало не все кровю очищається по закону, і без пролиття крові не буває оставлення (гріхів). ²³ Оце ж треба було, щоб образи небесного сим очищались, саме ж небесне луччими жертвами, ніж сі. ²⁴ Не в рукотворену бо сьвятиню ввійшов Христос, зроблену взором правдивої, а в саме небо, щоб нині являться лицю Божому за нас, ²⁵ ані щоб много раз приносити себе, яко ж архиерей входить у сьвятиню по всі роки з чужою кровю; ²⁶ (а то б треба було Йому много раз страдати від настання сьвіту) а нині раз у концї віків явив ся на знівеченне гріха жертвою своєю. ²⁷ І як призначено людям раз умерти, а потім суд, ²⁸ так і Христос, один раз принесений, щоб понести гріхи многих, удруге без гріха явить ся ждучим Його на спасенне.

10

¹ Маючи бо закон тінь будучих благ, а не самий образ річей, щороку тими самими жертвами, які приносять без перестану, ніколи не може звершити приступаючих. ² Ато б перестали приносити їх, не мавши вже ті, хто служить, ніякої совісти за гріхи, раз очистившись. ³ А в них що-року (робить ся) спомни гріхів. ⁴ Не можна бо щоб кров волова та козлина знімала гріхи. ⁵ Тим же, входячи усвіт, глаголе: “Жертви і приносу не схотів еси, тіло ж наготовив Мені еси. ⁶ Огняні жертви і (жертви) за гріх не вподобав еси. ⁷ Тоді я сказав: Ось, йду (у почині книги написано про мене) вчинити волю Твою, Боже.” ⁸ Сказавши вище: “Що жертва і принос і огняні жертви і (жертви) за гріхи не схотів еси, ані вподобав еси,” котрі по закону приносять ся, ⁹ потім рече: “Ось, йду вчинити волю Твою, Боже.” Зносить перве, щоб друге поставити. ¹⁰ По сій-то волі освячені ми одним приносом тіла Ісус-Христового. ¹¹ І всякий же съвященик стоїть що-дня служачи і много раз ті ж самі жертви приносячи, котрі ніколи не можуть зняти гріхів. ¹² Він же, принісши одну жертву за гріхи, сів на завсіди по правиці Бога, ¹³ дожидаючи далій, доки положять ся вороги Його підніжком ніг! Його. ¹⁴ Одним бо приносом звершив на віки освячуемих. ¹⁵ Сьвідкує ж нам і Дух съвятий; по реченому бо перше: ¹⁶ “Се завіт, що завітувати му з ними після тих днів”, глаголе Господь: “Давши закони мої в серця їх, і в думках їх напишу їх, ¹⁷ і гріхів їх і беззаконий їх не споминати му вже.” ¹⁸ А де відпущенне гріхів, там нема вже приносу за гріхи. ¹⁹ Оце ж, браттє, маючи свободу входити у съвятиню кровю Ісусовою, ²⁰ дорогою новою і живою, котру

обновив нам Він завісою, се єсть тілом своїм, ²¹ і Єрея великого над домом Божим, ²² приступаймо з щирим серцем в повноті віри, окропивши серця від совісти лукавої, і обмивши тіло водою чистою; ²³ держімо непохибне визнання надії (вірен бо Той, хто обіцяв) ²⁴ і назираймо один одного, заохочуючи до любови і добрих діл, ²⁵ не покидаючи громади своєї, як у деяких є звичай, а один одного піддержуючи, і стільки більше, скільки більше бачите, що наближуєть ся день. ²⁶ Бо коли ми самохіть грішимо, прийнявши розум правди, то вже не зостаєть ся жертви за гріхи, ²⁷ а якесь страшне сподіванне суду і огняний гнів, що мав пожерти противників. ²⁸ Хто відцурав ся закону Мойсейового, при двох або трьох свідках, смерть йому без милосердя: ²⁹ Скільки ж, думаєте, гіршої муки заслужить, хто Сина Божого потоптав і кров завіту, котрою освятив ся, вважав за звичайну, і Духа благодати зневажив? ³⁰ Знаємо Того, хто промовив: “Мені відомщенне, я віддам, глаголе Господь”; і знов: “Господь судити ме людей своїх.” ³¹ Страшно впасти в руки Бога живого. ³² Згадайте ж перші дні в котрі ви, просвітившись, перенесли велику боротьбу терпіння, ³³ то на зневагу і знущанне виставлювані, то буваючи спільниками тих, що так жили. ³⁴ Бо і в моїх кайданах ви зо мною мучились, і жалування маєтків ваших з радістю приймали, відаючи, що маєте собі маєток на небесах вічний і луччий. ³⁵ Не кидайте ж сьміливости вашої, котра має нагороду велику. ³⁶ Терпінне бо вам треба мати, щоб, волю Божу вчинивши, прийняли обітування. ³⁷ Вже бо незабаром ось, ось Грядущий прийде, і не загаєть ся. ³⁸ “А праведний з віри жив буде,” і: “Коли хто малодушен, не вподобав душа моя його.” ³⁹ Ми ж не

малодушні (собі) на погибель, а віруючі на спасенне душі.

11

¹ Віра ж єсть підстава того, на що вповаємо, доказ (певність) річей невидимих. ² Через неї бо були свідчені старі. ³ Вірою розуміємо, що віки стали ся словом Божим, щоб з невидимого видиме постало. ⁴ Вірою приніс Авель луччу жертву Богу ніж Каїн, через котру свідчено (йому), що він праведний, як свідкував про дари його Бог; нею він, і вмерши, ще говорить. ⁵ Вірою Єнох перенесен, щоб не бачити смерти, і “не знайдено його, бо переніс його Бог”: перед перенесеннем бо його свідчено, “що угодив Богу”. ⁶ Без віри ж не можна угодити, вірувати мусить бо, хто приходить до Бога, що Він єсть, і хто його шукає тих нагороджує. ⁷ Вірою, звістку прийнявши Ной про те, чого ніколи не видано, в страсі (Божому) збудовав ковчег на спасенне дому свого, котрим осудив світ, і став ся наслідником праведности, по вірі. ⁸ Вірою, покликаний Авраам, послухав, щоб вийти на те місце, котре мав прийняти в наслідде, і вийшов, не знаючи, куди йде. ⁹ Вірою оселивсь у землі обітуваній, яко чужій, живучи в наметах, з Ісааком і Яковом, спільними наслідниками того ж обітування. ¹⁰ Дожидав бо города, що має основини, котрого будівничий і творець Бог. ¹¹ Вірою і сама Сарра прийняла силу на зачатте насіння і мимо пори віку вродила, тим що вірним уважала Того, хто обітував. ¹² Тим же і від одного, та ще помертвілого, народилось множество, як зорі небесні і як піску край моря безліч. ¹³ По вірі померли гі всі, не прийнявши обітниць, а оддалеки видівши їх, і вірували, і витали, і визнавали, що вони чужениці і захожі на землі.

¹⁴ Бо которі таке говорять, виявляють, що отчини шукають. ¹⁵ І справді, коли б ту памятали, з якої вийшли, мали б вони нагоду вернутись. ¹⁶ Нині ж луччої бажають, се єсть небесної; тим і не соромить ся їх Бог, називати ся Богом їх: наготовив бо їм город. ¹⁷ Вірою привів Авраам, спокушуваний, Ісаака (на жертву); єдинородного приніс, прийнявши обітницю, ¹⁸ про котрого було глаголано: “Що в Ісааку назветь ся тобі насінне,” ¹⁹ подумавши, що і з мертвих силен Бог воскресити; тим і прийняв його в образі (воскресення). ²⁰ Вірою в грядущє благословив Ісаак Якова та Ісава. ²¹ Вірою Яков, умираючи, благословив кожного сина Йосифого і “склонивсь на верх жезла свого”. ²² Вірою Йосиф, умираючи, про виход синів Ізраїлевих згадав, а про кости свої заповів. ²³ Вірою Мойсей, народившись, хований був три місяці від батьків своїх, коли виділи вони, що дитина гарна, і не злякались повеління царського. ²⁴ Вірою Мойсей, бувши великим, відрік ся звати ся сином дочки Фараонової, ²⁵ а лучче зводив страдати з людьми Божими, ніж дізнавати дочасної розкоші гріха, ²⁶ більшим багатством над Єгипецькі скарби вважаючи наругу Христову; озирався бо на нагороду ²⁷ Вірою покинув Єгипет, не боячись гніва царєвого; устояв бо, яко такий, що Невидомого видить. ²⁸ Вірою зробив пасху і пролитте крови, щоб губитель первороджених не займав їх. ²⁹ Вірою перейшли вони Червоне море, як по суходолу; що спробувавши Єгиптяне, потопились. ³⁰ Вірою стіни Єрихонські попадали, після семидневних обходин, ³¹ Вірою Раава блудниця не згинула з невірними, прийнявши підглядників з миром. ³² І що мені ще казати? не стане бо мені

часу оповідати про Гедеона, та Варака, та Самеона, та Єтая, та про Давида і Самуїла, та про пророків, ³³ котрі вірою побивали царства, робили правду, одержували обітування, загороджували пащі левам, ³⁴ гасили силу огню, втікали від гострого меча, робились потужними від немочи, бували міцні в бою, обертали в ростіч полки чужоземців; ³⁵ жінки приймали мертвих своїх з воекресення; інші ж побиті бували, не прийнявши збавлення, щоб лучче воскресенне одержати; ³⁶ другі ж наруги та ран дізнали, та ще й кайдан і темниці; ³⁷ каміннем побиті бували, розпилювані, допитувані, смертю від меча вмирили, тинялись в овечих та козиних шкурах, бідуючи, горюючи, мучені, ³⁸ (котрих не був достоен сьвіт,) по пустинях скитались та по горах та по вертепах і проваллях земних: ³⁹ І всі ці, одержавши сьвідченнв вірою, не прийняли обітування, ⁴⁰ тим що Бог лучче щось про нас провидів, щоб не без нас осягли звершенне.

12

¹ Тим же оце й ми, маючи кругом нас таку тьму сьвідків, відложивши всяку гордість і гріх, що путав нас, терпіннем біжим на боротьбу, що перед нами, ² дивлячись на Ісуса, починателя і звершителя віри, котрий замість радости, яка була перед Ним, витерпів хрест, не дбаючи про сором, і сів по правиці престола Божого. ³ Подумайте бо про Того, хто витерпів од грішників такий перекір проти себе, щоб не внивали, ослабиш в душах ваших. ⁴ Ще ви аж до крові не стояли, борючись проти гріха, ⁵ і забули напомин, що до вас, як до синів, глаголе: “Сину мій, не гордуй караннем Господнім, ані слабни, докореншій від Нього; ⁶ кого бо любить Господь, карає; і, бє всякого

сина, котрого приймає.” ⁷ Коли караннє терпите, Бог до вас такий, як до синів: чи єсть бо такий син, котрого не карав батько? ⁸ Коли ж ви пробуваєте без караннє, котрого спільниками стались усі, то ви неправого ложа діти, а не си ни. ⁹ Ще ж, мали ми батьків, тіла нашого карателів, та й поважали їх, то чи не геть більше коритись нам Отцю духів, і жити мемо? ¹⁰ Ті бо на мало днів, як самі знали, карали нас; а Сей на користь (нашу), щоб ми були спільниками сьвятости Його. ¹¹ Усяка ж кара на той час не здаєть ся радощами, а смутком; опісля ж дає оwoщ впокою тим, що нею навчені правди. ¹² Тим же “зомлілі руки і зомлілі коліна випростайте”, ¹³ і “стежки праві робіте ногами вашими”, щоб не звернуло кульгаве з дороги, а лучче сцілилось. ¹⁴ Дбайте про впокій з усіма і про сьвятість, без чого ніхто не побачить Бога, ¹⁵ наглядаючи, щоб хто не відпав од благодатї Божої, щоб який гіркий корінь, угору виросши, не зашкодив вам, і тим не опоганились многі; ¹⁶ щоб не був хто блудник, або необачний, як Ісав, що за одну страву оддав первородство своє. ¹⁷ Знаєте бо, що і опісля, як схотів васлідувати благословеннє, відкинуто його; місце бо покаяннє не знайшов, хоч і з слізми шукав його. ¹⁸ Не приступили бо ви до гори, до котрої доторкаємої і до палаючого огню, і хмари, і темряви і бурі, ¹⁹ і до трубногo гуку, і голосу мови, котрий хто чув, то благали, щоб до них не мовило ся слово: ²⁰ (бо не видержали наказу: “Хоч і звів доторкнеть ся до гори, буде каміннєм побитий, або стрілою пробитий.”) ²¹ І, таке страшнє було видіннє, що Мойсей сказав: “Я в страсі і трепеті.” ²² А приступили ви до Сионської гори і до города Бога живого, Єрусалима

небесного, і до тьми ангелів, ²³ до громади і церкви первородних, на небесах написаних, і до судді всіх, Бога, і до духів праведників звершених, ²⁴ і до Посередника завіта, нового, Ісуса, і крові кроплення, що промовляв лучче, ніж Авелева. ²⁵ Гледіть, щоб не відректись глаголющого. Коли бо вони не втекли, одрікшись пророкувавшого на землі”, то геть більше ми, одрікшись небесного, ²⁶ котрого голос тоді захитав землю, нині ж обітував, глаголючи: “Ще раз потрясу не тільки землю, та й небом.” ²⁷ Се ж: “ще раз” показує переміну потрясеного, яко створеного, щоб пробувало нерухоме. ²⁸ Тим же царство нерухоме приймаючи, маємо благодать, котрою тре-5а нам служити до вподоби Богу з шанобою і страхом ²⁹ Бо наш Бог - огонь пожирающий.

13

¹ Братня любов нехай пробував. ² Гостинности не забувайте, через се бо інші, не відаючи, вгостили ангелів. ³ Пам'ятайте вязників, мов би з ними ви увязнені, бідолашних, самі будши в тілі. ⁴ Чесна женитва у всіх і ложе непорочне; блудників же і перелюбників судити ме Бог ⁵ Не сріблюбиві обичаєм, довольні тим, що єсть. Сам бо рече. “Не оставлю тебе, ані покину тебе.” ⁶ Так що сьміло можемо сказати: “Господь моя поміч; не бояти мусь: що вдіє мені чоловік?” ⁷ Поминайте наставників ваших, що гдаголали вам слово Боже; і позираючи на кінець їх життя, послідуйте вірі їх. ⁸ Ісус Христос учора і сьогодні, той же самий і на віки. ⁹ У всякі чужі науки не вдавайтесь. Добре бо благодаттю покріпляти серця, а не їжами, з котрих не мали користи ті, що пішли за ними. ¹⁰ Маємо жертівню, з котрої не мають права їсти,

хто служить шкіні. ¹¹ Которих бо животних кров уносить в сьвятиню архиерей за гріхи, тих мясо палить ся осторонь стану. ¹² Тим і Ісус, щоб осьвятити людей своєю кровю, осторонь воріт пострадав. ¹³ Тим же опе вийдімо до Нього осторонь стану, дізнаючи наруги Його. ¹⁴ Не маємо бо тут сталого города, а того, що буде, шукаємо. ¹⁵ Тим оце через Нього приносємо жертву хвалення без перестанку Богу, се есть уст”, що визнають імя Його. ¹⁶ Благодворення ж і подільчивости не забувайте; такими бо жертвами вельми догоджують Богу. ¹⁷ Слухайте наставників ваших і коріть ся (ім); вони бо пильнують душ ваших, яко мають перелік оддати; щоб з радістю се робили, а не зітхаючи; не користь бо вам се. ¹⁸ Моліте ся за нас: уповаємо бо, що добру совість маємо, у всьому хотячи добре жити. ¹⁹ Найбільше ж благаю се чинити, що б скоро вернено мене вам. ²⁰ Бог же впокою, що підняв з мертвих великого Пастиря вівцям через кров завіту вічного, Господа нашого Ісуса Христа, ²¹ нехай звершить вас у всякому доброму ділі, щоб чинили волю Його, роблячи в вас любе перед Ним, через Ісуса Христа, котрому слава до віку вічного. Амінь. ²² Благаю ж вас, брате, прийміте се слово напominiу: бо коротко написав вам. ²³ Знайте, що брата нашого Тимотея випущено, з котрим, воли скоро прийде, побачу вас. ²⁴ Витайте всіх наставників ваших і всіх сьвятих. Витають вас ті, що з Італії. ²⁵ Благодать з усіма вами. Амінь.

Новий Завіт. Переклад П. Куліша
The New Testament in Ukrainian, translated by P.
Kulich in 1871

Public Domain

Language: Українська (Ukrainian)

Translation by: Panteleimon Kulish

2021-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 31 Aug 2023

1d4fcb6c-e42a-5d5b-a622-85571c976358